

Kalendarium łambinowickie

(styczeń – grudzień 2014)

Styczeń

- 16 stycznia – W muzeum w Opolu odbyła się promocja najnowszej publikacji: dziennika Franciszka Brzezińskiego pt. *W Oflagu VII A Murnau. Dziennik polskiego oficera*.
- 26 stycznia – W Łambinowicach, na Cmentarzu Ofiar Obozu Pracy, uroczystie obchodzone 69 rocznicę Tragedii Górnośląskiej. Organizatorem obchodów było Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim.
- 23 stycznia – W Opolu miała miejsce druga promocja książki pt. *Geprüft. Ocenzurowano. Filatelistyka z lat 1939–1945 w zbiorach Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu / Geprüft. Censured. The philately of the years 1939–1945 in the collections of the Central Museum of Prisoners-of-War in Łambinowice-Opole* w opracowaniu Aleksandra Klaka i Krzysztofa Krupy.

Luty

- 4 lutego – W opolskiej siedzibie muzeum odbył się wernisaż pt. „Pocztówki z Wielkiej Wojny. Korespondencja wysyłana pocztą polową (1915–1918) ze zbiorów Antoniego Przybyły z Janowa”, przygotowanej przez Muzeum Historii Katowic i katowicki oddział Instytutu Pamięci Narodowej.
- 20 lutego – W Opolu rozpoczęto drugą edycję spotkań z cyklu „Twarze Opola”. Pierwsze spotkanie poświęcone było sylwetce „Profesora Wiesława Lesiuka. Portret naukowca i pedagoga”. Bohatera – historyka regionali-

sty, który swoje życie zawodowe związał z opolskimi placówkami naukowymi i kulturalnymi przedstawili: prof. prof. Michał Lis, Edmund Nowak, Stanisław Senft oraz dr Czesław Wawrzyniak. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu.

Marzec

6 marca

– W muzeum w Opolu miała miejsce prezentacja albumu *Fotograf z Auschwitz* i spotkanie z jego autorką Anną Dobrowolską, połączone z projekcją filmu *Portrecista* w reżyserii Ireneusza Dobrowolskiego.

17 marca

– Przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych odbyły się obchody 69 rocznicy wyzwolenia obozów jenieckich w Lamsdorf. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele organizacji kombatanckich, władz państwowych i samorządowych, służb mundurowych, instytucji kultury, nauczyciele, uczniowie, mieszkańcy okolicznych miejscowości oraz żołnierze 91. Batalionu Logistycznego im. Ziemi Opolskiej z Komprachcic. Podczas uroczystości odprawiona została modlitwa ekumeniczna za zmarłych i pomordowanych jeńców Stalagu 344 Lamsdorf, którą poprowadzili przedstawiciele wyznania: rzymskokatolickiego – ks. dziekan Adam Ciosmak, proboszcz Parafii pw. Św. Marii Magdaleny w Łambinowicach; protestanckiego – ks. radca dr Marian Niemiec, proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Opolu; prawosławnego – protojerej Stanisław Strach, proboszcz Parafii Prawosławnej pw. Ikony Bogurodzicy Wszystkich Strapionych Radości w Kędzierzynie-Koźlu oraz Aleksander Gleichgewicht, przewodniczący Gminy Żydowskiej we Wrocławiu. Na zakończenie uroczystości został odczytany Apel Pamięci, następnie żołnierze oddali salwę honorową, a uczestnicy obchodów złożyli kwiaty przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych. Druga część uroczystości, to spotkanie pt. „Przeżyłem!” z Jarosławem Furgalą, byłym jeńcem wojennym i artystą ludowym, które odbyło się w muzeum w Łambinowicach.

- 19 marca – Muzeum było współorganizatorem (wraz z Samorządem Województwa Opolskiego i Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Niemców na Śląsku Opolskim) konferencji naukowej pt. „Wokół Tragedii Górnośląskiej. Rozważania – analizy – polemiki”. Uczestnicy przeanalizowali na niej termin „tragedia górnośląska” oraz dyskutowali o formach upamiętnienia losów ludności tego regionu po II wojnie światowej.
- 20 marca – W Opolu odbyło się kolejne spotkanie w ramach cyklu kulturalnego „Twarze Opola”, zatytułowane „Fotografować to znaczy wstrzymać oddech... Opolskie w obiektywie Romana Kwaśniewskiego”. Sylwetkę bohatera przedstawili dziennikarze Bogusław Mrukot i Krzysztof Świdorski.

Kwiecień

- 8 kwietnia – W siedzibie muzeum w Opolu otwarto wystawę czasową pt. „Zbrodnia i pamięć. Bykownia – czwarty cmentarz katyński”, przygotowaną przez Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.
- 11 kwietnia – W Łambinowicach odbył się finał wojewódzki XXII edycji Konkursu Recytatorskiego Poezji Jenieckiej „Nie traćmy pamięci”. Patronat honorowy nad konkursem sprawowali: Marszałek Województwa Opolskiego, Andrzej Buła i Starosta Opolski – Henryk Lakwa. W konkursie wzięło udział 43 uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych województwa opolskiego. Jury przyznało dziewięć nagród i dwa wyróżnienia: I nagroda – szkoły podstawowe: Aleksandra Żak ze Szkoły Podstawowej (dalej: SP) nr 2 w Niemodlinie, gimnazja: Marcel Gisal z Miejskiego Ośrodka Kultury w Głubczycach, szkoły ponadgimnazjalne: Michalina Chmielewska z Zespołu Szkół (dalej: ZS) Ogólnokształcących w Opolu; II nagroda – szkoły podstawowe: Emilia Włodarczyk z PSP w Bielicach, gimnazja: Roksana Siedlecka z Publicznego Gimnazjum (dalej: PG) nr 3 w Brzegu, szkoły ponadgimnazjalne: Marlena Chmielewska z ZS Ogólnokształcących w Opolu; III nagroda – szkoły podstawowe: Maciej Gołomb ze

- SP nr 1 w Głogówku, gimnazja: Paweł Otto z PG nr 5 w Opolu, szkoły ponadgimnazjalne: Martina Waleska z ZS Ekonomicznych w Opolu; wyróżnienia – szkoły podstawowe: Karolina Podkanowicz z PSP w Komprachcicach; gimnazja: Patryk Kupczyk z PG w Graczach.
- 15 kwietnia – W Opolu odbyło się posiedzenie Rady Muzeum, która pozytywnie oceniła i zatwierdziła sprawozdanie z działalności placówki w 2013 r. i plan pracy na 2014 r.
- 24 kwietnia – W Opolu zorganizowano spotkanie, poświęcone Marianowi Nowakowi, rzeźbiarzowi tworzącemu w metalu, współautorowi Pomnika Martyrologii Jeńców Wojennych w Łambinowicach. Jego sylwetkę i twórczość zaprezentował historyk sztuki dr Krzysztof Sebastian Ożóg. Było to kolejne spotkanie w ramach cyklu „Twarze Opola”.
- 25 kwietnia – W Opolu odbyło się spotkanie z prof. Andrzejem Kołą, archeologiem i historykiem, badaczem wielu miejsc pochówku ofiar II wojny światowej, zwłaszcza związanych ze zbrodnią katyńską (m.in. w Charkowie i Bykowni).

Maj

- 7 maja – W muzeum w Opolu otwarto wystawę czasową pt. „Wojna i pokój. Exlibris. Rysunek. Grafika”, przygotowaną przez muzeum we współpracy z opolskimi i krakowskimi artystami. Wystawie towarzyszył katalog.
- 16 maja – Muzeum otrzymało wyróżnienie w XXXIV Konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2013 w kategorii „Przedsięwzięcia o tematyce martyrologicznej” za wystawę stałą pt. „Po wojnie. Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946)”.
- W opolskiej siedzibie muzeum zorganizowano 7 Noc Muzeów w Opolu. W jej ramach odbyły się warsztaty ze sztuki tworzenia exlibrisów, kuratorskie oprowadzanie po wystawach: „Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – dziedzictwo regionalne, narodowe, europejskie” i „Wojna i pokój. Exlibris. Rysunek.

- Grafika”, a także wykład pt. „Dozwolone, zakazane – książki w niemieckich obozach jenieckich” oraz prezentacja filmu fabularnego pt. *Wielki Wóz* w reżyserii Marka Wortmana.
- 22 maja – „Stefan Oswald Popiołek. Początek opolskiej humanistyki” to tytuł kolejnego spotkania z cyklu „Twarze Opola”, które poprowadził prof. dr hab. Michał Lis. Tytułowy bohater spotkania był badaczem historii i kultury Śląska, pierwszym dyrektorem utworzonego w 1965 r. Muzeum Martyrologii Jeńców Wojennych w Łambinowicach.
- 31 maja – Po raz piąty łambinowicka placówka muzealna uczestniczyła w przedsięwzięciu zorganizowanym przez opolskie instytucje kulturalne i naukowe – Noc Kultury. Dla najmłodszych uczestników przygotowano warsztaty ze sztuki tworzenia exlibrisów, dla dorosłych kuratorskie oprowadzanie po wystawach: „Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – dziedzictwo regionalne, narodowe, europejskie” i „Wojna i pokój. Exlibris. Rysunek. Grafika” oraz prezentację filmu fabularnego pt. *Wielki Wóz* w reżyserii M. Wortmana.
- Czerwiec**
- 1 czerwca – Muzeum wzięło udział w XII Festiwalu Nauki. Dla zwiedzających przygotowano prezentację multimedialną pt. „Jeńcy Wielkiej Wojny”, poświęconą jeńcom I wojny światowej oraz kwiz z nagrodami. Zaprezentowano najnowsze publikacje oraz wystawę fotografii Sławoja Dubiela pt. „Historia naturalna”. Chętni mieli możliwość układania megapuzzli.
- 2–4 czerwca – W Łambinowicach i Opolu odbyło się międzynarodowe seminarium, zorganizowane w ramach projektu „Wielopłaszczyznowa pamięć: nauczanie w miejscu oraz online o nazistowskich, a także stalinowskich obozach koncentracyjnych i internowania”, realizowane przez Europejskie Stowarzyszenie Nauczycieli Historii EUROCLIO, we współpracy z Fundacją Miejsc Pamięci Buchenwald i Mittelbau-Dora oraz Estońskim Instytutem Pamięci Historycznej.
- 6 czerwca – W Łambinowicach zorganizowano po raz dziesiątą sesję edukacyjną pt. „Jeśli nie pamięć, to co? Eduka-

cja w miejscach pamięci narodowej”. Odbyła się ona pod hasłem: „Innowacyjne rozwiązania edukacyjne w Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu. Podstawy teoretyczne – metody – praktyczne rozwiązania”. Wzięli w niej udział nauczyciele, wykładowcy akademicki i studenci.

- Podczas sesji ogłoszono także wyniki VI edycji konkursu na projekt edukacyjny pt. „Póki nie jest za późno”, który odbył się pod patronatem honorowym Sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Andrzeja Krzysztofa Kunerta oraz Marszałka Województwa Opolskiego, Andrzeja Buły. Na konkurs zgłoszono 26 prac z całej Polski. Jury przyznało nagrodę I stopnia za projekt pt. „Losy Mosinian w czasie II wojny światowej – projekt badawczy, realizowany dla upamiętnienia 70 rocznicy Sache Moschin” dla Beaty Buchwald, Renaty Welniak i Anny Ciesielskiej z ZS nr 2 w Mosinie; nagrodę II stopnia za projekt pt. „Pamiętajmy o Holokauście” dla Marka Kanińskiego z ZS Zawodowych im. R. Mielczarskiego w Katowicach oraz nagrodę III stopnia za projekt pt. „Pyskowskie obozy wojenne” dla Błażeja Krupskiego, Macieja Ślimaka i Macieja Bachusa ze SP nr 6 w Pyskowicach oraz dla Idy Kwiecień z Gimnazjum nr 1 w Pyskowicach, a także wyróżnienie za projekt pt. „Póki nie jest za późno – miejsca pamięci w Białej Podlaskiej” dla Rafała Czeczota, Michała Daniluka, Patrycji Flagi, Rafała Kantora, Piotra Nastagi, Zuzanny Pasternak, Jakuba Wichy i Dominiki Zaniewicz z IV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Białej Podlaskiej. Ponadto jury przyznało wyróżnienie przewodniczącej za projekt pt. „Nie odejdą w niepamięć” dla Olgi Lewandowskiej z ZS nr 2 w Mosinie.

18 czerwca

- Muzeum było współorganizatorem konkursu wiedzy pt. „W wirze Wielkiej Wojny. W setną rocznicę wybuchu I wojny światowej”, w którym wzięło udział 31 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Laureatami zostali: I nagroda – David Langner z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Adama Mickiewicza w Kluczborku, II nagroda – Kamil Kowalczyk z ZS Ekono-

micznych im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Opolu, III nagroda – Dawid Jarocki z ZS Zawodowych im. Bronisława Koraszewskiego nr 4 w Opolu oraz wyróżnienia – Tomasz Pasięka z ZS im. Tadeusza Kościuszki w Opolu, Joanna Kowalczyk z ZS Ogólnokształcących im. Adama Mickiewicza w Kluczborku, Rafał Miniewski z ZS Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Gzowskiego w Opolu, Hanna Ferdynus z ZS Ekonomicznych w Opolu, Magdalena Dziona z ZS Zawodowych im. Piastów Opolskich w Krapkowicach, Maciej Myszograj z ZS Ogólnokształcących w Kluczborku i Dominika Matysek z ZS Budowlanych im. Jana Pawła II w Opolu. Patronat honorowy nad konkursem objął Rektor Uniwersytetu Opolskiego, prof. dr hab. Stanisław S. Nicieja. Finał konkursu został uwieńczony koncertem w wykonaniu Orkiestry Koncertowej Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

25 czerwca

- W setną rocznicę wybuchu I wojny światowej, na Starym Cmentarzu Jenieckim w Łąbinowicach, odbyła się uroczystość, wieńcząca prace konserwatorskie przy Pomniku Jeńców Serbskich. Współorganizatorami przedsięwzięcia (wraz z muzeum) byli: Konsul Honorowy Republiki Serbii, Ranko Tomović, Wójt Gminy Łąbinowice, Tomasz Karpiński, Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół CMJW w Łąbinowicach-Opolu, prof. dr hab. Danuta Kisielewicz. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęli: Sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, dr hab. Andrzej Krzysztof Kunert, Wojewoda Opolski, Ryszard Wilczyński oraz Marszałek Województwa Opolskiego, Andrzej Buła. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele placówek dyplomatycznych i konsularnych Serbii w Polsce: Ambasador Radojko Bogojević, Konsul Mihailo Petkovski, Konsul Honorowy Ranko Tomović oraz Catalin Radoi, Sekretarz Ambasady Rumunii w Polsce, a ponadto Adam Siwek, Naczelnik Wydziału Krajowego Rady Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa, Roman Ciasnocha, Przewodniczący Rady Miasta Opola, Krzysztof Kawalko, Wiceprezydent Miasta Opola, Janusz Wójcik,

Dyrektor Departamentu Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Tomasz Karpiński, Wójt Gminy Łambinowice, przedstawiciele wojska, straży pożarnej, leśników, instytucji naukowych, oświatowych i kulturalnych, dzieci i młodzież, mieszkańcy okolicznych miejscowości.

- W Opolu natomiast odbył się wernisaż wystawy czasowej pt. „Pomeranija. Serbscy jeńcy wojenni w II Okręgu Wojskowym Wehrmachtu 1941–1945”, przygotowanej przez Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie.
- W Opolu odbyło się kolejne spotkanie, zorganizowane w ramach cyklu kulturalnego „Twarze Opola” pt. „Trzy wymiary”. Jego bohaterem był artysta i pedagog, Robert Suchiński. Spotkanie prowadził dziennikarz, Krzysztof Ogiolda.

Lipiec

15 lipca

- Wydano drukiem 36 tom „Łambinowickiego Rocznika Muzealnego” pod redakcją Violetty Rezler-Wasielewskiej. Jest to wydanie specjalne, związane z setną rocznicą wybuchu I wojny światowej.

Sierpień

18–28 sierpnia

- W Łambinowicach odbył się XIX Międzynarodowy Obóz Młodzieżowy, w którym uczestniczyła młodzież z Niemiec, Polski i Ukrainy. Celem obozu była wspólna praca młodych ludzi przy pielęgnacji cmentarzy wojennych w Łambinowicach. Na zakończenie obozu odbyło się tradycyjnie Święto Pamięci, w którym wzięli udział jego uczestnicy oraz goście: przewodniczący Narodowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi Nadrenii Palatynatu – Michael Hörter, Wojewoda Opolski – Ryszard Wilczyński i Wicemarszałek Województwa Opolskiego – Barbara Kamińska. Uroczystość uwieńczył Apel Pamięci przygotowany przez młodzież w trzech językach.

Wrzesień

1 września

- Przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych uroczystie upamiętniono 75 rocznicę wybuchu II woj-

- ny światowej. W obchodach wzięli udział przedstawiciele organizacji kombatanckich, władz samorządowych i służb mundurowych, parlamentarzyści, mieszkańcy regionu oraz młodzież szkolna. Uczestnicy oddali cześć zmarłym i poległym minutą ciszy, a następnie złożyli kwiaty. Wartę honorową przed Pomnikiem Martyrologii Jeńców Wojennych wystawił 91. Batalion Logistyczny w Komprachcicach.
- 9 września – W Opolu otwarto wystawę czasową pt. „W obiektywie wroga. Niemiecy fotoreporterzy w okupowanej Warszawie 1939–1945”, przygotowaną przez Dom Spotkań z Historią w Warszawie.
- 16 września – W muzeum uroczyście uczczono setną rocznicę wybuchu I wojny światowej. Obchody zorganizowano wspólnie z Szefem Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Opolu, płk. Mirosławem Karaskiem. W Opolu odbyła się sesja naukowa pt. „Historia i pamięć. Jeńcy wojenni na Śląsku Opolskim w czasie I wojny światowej” pod patronatem honorowym Sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Andrzeja Krzysztofa Kunerta, Wojewody Opolskiego, Ryszarda Wilczyńskiego oraz Marszałka Województwa Opolskiego, Andrzeja Buły. W Łambinowicach natomiast, na Starym Cmentarzu Jenieckim, uczczono pamięć ofiar I wojny światowej, w tym szczególnie żołnierzy różnych narodowości pochowanych w tym miejscu. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych, służb mundurowych, instytucji kultury, szkół oraz okoliczni mieszkańcy. Ważną jej częścią była modlitwa ekumeniczna z udziałem proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej w Łambinowicach, ks. Adama Ciosmaka, proboszcza Parafii Ewangelicko-Augsburgskiej w Brzegu, ks. Sławomira Fonfary, a także proboszcza Parafii Ikony Bogurodzicy Wszystkich Strapionych Radości w Kędzierzynie-Koźlu, ks. Stanisława Stracha oraz Apel Pamięci, który poprowadził kpt. Stanisław Kocoń z Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Opolu. Towarzyszyła mu kompania honorowa 91. Batalionu Logistycznego im. Ziemi Opolskiej z Komprachcic.

21 września – Muzeum uczestniczyło w Europejskich Dniach Dziedzictwa, które w tym roku odbyły się pod hasłem „Dziedzictwo – źródło tożsamości”.

Październik

2 października

– „Mój światopogląd” to tytuł spotkania z Leszkiem Ołdakiem, grafikiem, plakacistą, rysownikiem, ilustratorem i scenografem, które odbyło się w ramach cyklu „Twarze Opola”. Spotkanie prowadził dziennikarz Andrzej Buchowski.

6 października

– W muzeum odbyły się uroczyste obchody, upamiętniające 70 rocznicę przybycia I transportu Powstańców Warszawskich do Stalagu 344 Lamsdorf (Łambinowice): w Opolu otwarto nową wystawę czasową pt. „Koniec i początek. Powstańcy warszawscy w niewoli niemieckiej”, przygotowaną przez muzeum. W opolskich szkołach miały miejsce spotkania z gośćmi specjalnymi – powstańcami, byłymi jeńcami wojennymi: Krystyną i Romualdem Malinowskimi oraz Barbarą Wiktoria Lewandowską. Nasza placówka gościła ponadto Henryka Kasprzaka i Jana Łompierza; w Łambinowicach przed Pomnikiem Powstańców Warszawskich – Jeńców Stalagu 344 Lamsdorf odczytano Apel Pamięci, żołnierze 91. Batalionu Logistycznego im. Ziemi Opolskiej z Komprachcic salwą uczcili pamięć zmarłych i pomordowanych jeńców obozów w Lamsdorf, a wszyscy uczestnicy złożyli kwiaty i zapalili znicze. Ostatnią częścią obchodów był spektakl teatralny pt. *Przerzucane słowa* w reżyserii Andrzeja Czernika i w wykonaniu aktorów Teatru Eko Studio. Przedstawienie zostało zainspirowane jeniecką korespondencją „przez druty” powstańców warszawskich (kobiet i mężczyzn), którzy pisali do siebie w Stalagu 344 Lamsdorf. Spektakl odbył się w autentycznej scenerii, w odrestaurowanym baraku na terenie byłego Stalagu 318/VIII F (344) Lamsdorf.

10 października

– W Opolu otwarto wystawę fotografii Wojciecha Grzędzińskiego pt. „Pustka”, prezentowaną w ramach Opolskiego Festiwalu Fotografii.

12–19 października

– Podczas XXI Ogólnopolskiej Wystawy Filatelistycznej Duży Srebrny Medal przyznano publikacji pt.

Geprüft. Ocenzurowano. Filatelistyka z lat 1939–1945 w zbiorach Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu/ Geprüft. Censored. The philately of the years 1939–1945 in the collections of the Central Museum of Prisoners-of-War in Łambinowice-Opole w opracowaniu A. Klaka i K. Krupy, wydanej przez muzeum.

- 13–14 października – W muzeum gościła grupa nauczycieli z Czech, Niemiec i Polski, uczestników Międzynarodowego Forum „Łambinowice–Osthofen–Hinzert”, którzy zapoznali się z pracą edukacyjną, prowadzoną w muzeum.
- 23 października – W Opolu odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Twarze Opola” pt. „Profesor Damian Tomczyk – badacz losów najmłodszych jeńców”, które prowadził dr hab. Stanisław Senft.
- 29 października – „Wolność i zniewolenie” to tytuł wystawy czasowej, przygotowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół CMJW w Łambinowicach-Opolu, otwartej w siedzibie muzeum w Opolu, na którą złożyły się rzeźby, obrazy, rysunki oraz prace cyfrowe, pokazujące różne formy wolności i jej przeciwieństwa – zniewolenia. Wystawie towarzyszył katalog.

Listopad

- 13 listopada – W Opolu miało miejsce kolejne spotkanie z cyklu „Twarze Opola” pt. „Adam Zbiegieni. Artysta plastyk – architekt”, prowadzone przez Ludmiłę Sobolewską, członkinię opolskiego okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków – Polska Sztuka Użytkowa.
- 25–28 listopada – W Łambinowicach trwały IX Dni Otwarte, które w tym roku odbyły się pod hasłem „Warszawa 1944. Przystanek Lamsdorf”.

Grudzień

- 3 grudnia – W Opolu otwarto wystawę czasową pt. „Jan Karski. Człowiek wolności”, przygotowaną przez Muzeum Historii Polski w Warszawie.
- Muzeum i Zespół Szkół Ogólnokształcących nr III w Opolu zorganizowały sesję popularnonaukową, upamiętniającą 150 rocznicę podpisania I konwencji genewskiej.

- 9 grudnia – W Opolu odbyło się ostatnie już spotkanie z cyklu „Twarze Opola”. Nosiło ono tytuł „Moje pasje”, a jego bohaterem był Bogusław Szybkowski, wydawca i pasjonat fotografii. Spotkanie prowadził artysta fotograf Sławoj Dubiel.
- 12 grudnia – W Opolu odbyło się spotkanie promocyjne najnowszej książki, wydanej przez muzeum pt. *Za drutami oflagów. Studium socjologiczne*, autorstwa prof. dr hab. Anny Matuchniak-Krasuskiej.
- 16 grudnia – W Opolu zorganizowano spotkanie świąteczno-noworoczne pracowników i emerytów muzeum.

Od stycznia do grudnia 2014 r. w łambinowickiej siedzibie muzeum były eksponowane cztery wystawy stałe: „Jeńcy polscy w ZSRR”, „Obozy jeńckie w Lamsdorf 1870–1945”, „Po wojnie. Obóz Pracy w Łambinowicach”, „W niewoli niemieckiej” oraz dwie wystawy czasowe własne: „Wystawa fotografii Sławoja Dubiela i Sławomira Mielnika ze spektaklu pt. «Życ za wszelką cenę»” oraz „Koniec i początek. Powstańcy Warszawscy w niewoli niemieckiej”. W Opolu były eksponowane dwie wystawy stałe: „Opole. Minorytów 3” i „Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach – dziedzictwo regionalne, narodowe, europejskie” oraz dwie wystawy czasowe własne: „Wojna i pokój. Ekslibris. Rysunek. Grafika” oraz „Wolność i zniewolenie”. Prezentowano tu ponadto sześć wystaw czasowych obcych: „Janusz Korczak – król dzieci” (Dom Spotkań z Historią), „Pocztówki z Wielkiej Wojny. Korespondencja wysyłana pocztą polową (1915–1918) ze zbiorów Antoniego Przybyły z Janowa” (Muzeum Historii Katowic), „Zbrodnia i Pamięć. Bykownia – czwarty cmentarz katyński” (Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi), „Pomeranija. Serbscy jeńcy wojenni w II okręgu wojskowym Wehrmachtu 1941–1945” (Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie), „W obiektywie wroga. Niemieccy fotoreporterzy w okupowanej Warszawie 1939–1945” (Dom Spotkań z Historią w Warszawie) oraz „Jan Karski. Człowiek wolności” (Muzeum Historii Polski w Warszawie).

Na terenie całego kraju, w różnych ośrodkach i instytucjach prezentowano dziesięć wystaw czasowych: „«Bóg się rodzi, moc truchleje...» Świąta Bożego Narodzenia w niewoli niemieckiej i radzieckiej podczas II wojny światowej”, „Jeńcy wojenni – europejska pamięć. Łambinowice – muzeum i miejsce pamięci”, „Koniec i początek. Powstańcy Warszawscy w niewoli niemieckiej”, „Książka w obozach polskich jeńców wojennych na terenie III Rzeszy i krajów okupowanych (1939–1945)”, „Malarstwo jeńców wojennych”, „Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach w obiektywie”, „Na nieludzkiej ziemi. Jeńcy polscy w ZSRR”, „Portrety jeńców”, „W krzywym zwierciadle.

Jeńcy wojenni w obozach Wehrmachtu”, „Życie sportowe żołnierzy polskich w niewoli niemieckiej w latach 1939–1945”.

W 2014 r. muzeum realizowało dwa projekty ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 1) w ramach programu Dziedzictwo kulturowe, priorytet Wspieranie działań muzealnych, wykonując zadanie pt. „Konservacja unikatowej kolekcji tekstyliów poobozowych wraz z zabezpieczeniem dokumentacji z nią związanej”, 2) w ramach programu Kolekcje priorytet Kolekcje, na zadanie pt. „Zakup kolekcji korespondencji jenieckiej Andrzeja i Krystyny Mystkowskich z lat II wojny światowej”.

W ramach Wieloletniego Programu Rządowego KULTURA+ Priorytet Digitalizacja, Muzeum zakończyło realizację zadania pt. „Digitalizacja unikatowego zasobu archiwalnego muzeum – edycja 2013/2014”.

Ponadto zostały zrealizowane dwa projekty dofinansowane ze środków Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych: 1) „Wydanie drukiem 36 tomu „Łambinowickiego Rocznika Muzealnego” jako tomu specjalnego, związanego z setną rocznicą wybuchu I wojny światowej” i 2) „Wydanie drukiem publikacji pt. *Za drutami oflagów. Szkice socjologiczne* prof. A. Matuchniak-Krasuskiej”.

Iwona Biegun